

Suvestinė redakcija nuo 2023-01-01 iki 2024-04-05

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-12-31, i. k. 2021-27889

**LIETUVOS STANDARTIZACIJOS DEPARTAMENTO DIREKTORIUS
ĮSAKYMAS**

**DĖL STANDARTŲ IR STANDARTIZACIJOS LEIDINIŲ PLATINIMO BŪDŲ IR KAINŲ
NUSTATYMO METODIKOS BEI JŲ DALIES ATGAMINIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2021 m. gruodžio 30 d. Nr. VE-90
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos standartizacijos departamento nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 4-1094 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. 4-923 „Dėl Lietuvos standartizacijos departamento nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, 12.4 ir 19.4 papunkčiais:

1. T v i r t i n u Standartų ir standartizacijos leidinių platinimo būdų ir kainų nustatymo metodikos bei jų dalies atgaminimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos standartizacijos departamento direktoriaus 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymą Nr. V-92 „Dėl Standartų ir kitų leidinių pardavimo kainų skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (su vėlesniu šio įsakymo pakeitimu).

Šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Direktorius

Sigitas Šiupšinskas

PATVIRTINTA

Lietuvos standartizacijos departamento
direktoriaus 2021 m. gruodžio 30 d.
įsakymu Nr. VE-90

STANDARTŲ IR STANDARTIZACIJOS LEIDINIŲ PLATINIMO BŪDŲ IR KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS BEI JŲ DALIES ATGAMINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Standartų ir standartizacijos leidinių platinimo būdų ir kainų nustatymo metodikos bei jų dalies atgaminimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos standartizacijos departamento (toliau – Departamentas) nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu „Dėl Lietuvos standartizacijos departamento nuostatų patvirtinimo“ Nr. 4-923 (Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. gruodžio 8 d. įsakymo Nr. 4-1094 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. 4-923 „Dėl Lietuvos standartizacijos departamento nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ redakcija, 12.4 papunktis), *ISO POCOSA* (Tarptautinės standartizacijos organizacijos ISO leidinių platinimo, pardavimo bei atgaminimo ir ISO autorių teisių apsaugos politika) ir *IEC Sales Policy* (Tarptautinės elektrotechnikos komisijos IEC Pardavimų politika) ir Europos standartizacijos organizacijų CEN-CENELEC 10 Vadovo „CEN-CENELEC leidinių platinimo, pardavimo ir autorių teisių apsaugos politika“, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nuostatomis.

2. Aprašas reglamentuoja Departamento fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – Užsakovai, naudotojai) platinamų nacionalinių standartų ir nacionalinių standartizacijos leidinių (įskaitant jų keitinius, pataisas ir projektus (pasibaigus viešajai apklausai)), perimtųjų ir neperimtųjų Europos (Europos standartizacijos komiteto (CEN), Europos elektrotechnikos standartizacijos komiteto (CENELEC)) ir perimtųjų tarptautinių (Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) ir Tarptautinės elektrotechnikos komisijos (IEC)) standartų ir standartizacijos leidinių (įskaitant jų keitinius, pataisas ir projektus (pasibaigus viešajai apklausai)) (toliau – Lietuvos standartai); neperimtųjų tarptautinių standartų ir standartizacijos leidinių (ISO, IEC) (toliau – Tarptautiniai standartai); užsienio valstybių nacionalinių standartizacijos organizacijų, su kuriomis pasirašytos dvišalės sutartys, standartų ir standartizacijos leidinių (toliau – Užsienio valstybių standartai) (toliau kartu vadinami Standartais):

2.1. platinimo būdus;

2.2. autorinio atlyginimo už platinamus Standartus nustatymo metodiką ir nuolaidų taikymo tvarką;

2.3. naudojamų Standartų turinio dalies atgaminimo tvarką.

3. Aprašo tikslas – užtikrinti tinkamą Standartų autorių teisių apsaugą ir autorinio atlyginimo už platinamus Standartus nustatymo skaidrumą.

4. Apraše naudojamos sąvokos:

4.1. Elektroninė standartų parduotuvė – elektroninė Departamento platforma, per kurią registruotiems naudotojams nustatytais būdais platinami standartai;

4.2. Standarto turinio dalies atgaminimas – standarto dalies atgaminimas fotokopijavimo ar skaitmeniniu būdu ir panaudojimas ūkio subjekto vidaus dokumentuose;

4.3. Dvišalė sutartis – Departamento pasirašyta sutartis su užsienio valstybės nacionaline standartizacijos organizacija dėl standartų platinimo;

4.4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme.

II. STANDARTŲ PLATINIMO BŪDAI

5. Departamentas Standartus platina šiais būdais:

5.1. per Elektroninę standartų parduotuvę:

5.1.1. popieriniu formatu;

5.1.2. elektroniniu formatu:

5.1.2.1. suteikiama neribota prieiga prie Standarto turinio naudotojo paskyroje;

5.1.2.2. suteikiama 24 valandų prieiga prie Standarto turinio naudotojo paskyroje.

5.2. sudarius Abonementines standartų skaitymo paslaugos teikimo sutartis su juridiniais asmenimis.

6. Didelės apimties (virš 800 psl.) Standartams arba Standartams *html* formatu užsakymai priimami elektroniniu paštu.

7. Užsakyti Standartai pateikiami per Departamento elektroninę standartų parduotuvę, išsiunčiami registruotu paštu arba pateikiami elektroniniu paštu tik gavus apmokėjimą, jei dvišalėse sutartyse dėl atidėto apmokėjimo nenustatyta kitaip.

III. STANDARTŲ AUTORIŲ TEISIŲ APSAUGA

8. Platinant Standartus taikomos autorių teisių apsaugos priemonės:

8.1. kiekvienas elektroninio ar popierinio formato Standartas pažymimas matomu vandenženkliais, kuriame nurodomi įsigijimo duomenys (data, užsakymo numeris, Užsakovo rekvizitai (pavadinimas, įmonės kodas arba fizinio asmens vardas ir pavardė)).

8.2. kiekvienas popierinio formato Standartas papildomai pažymimas holograma.

IV. PER ELEKTRONINĘ STANDARTŲ PARDUOTUVĘ PLATINAMŲ STANDARTŲ AUTORINIO ATLYGINIMO NUSTATYMO METODIKA

9. Lietuvos standartai skirstomi pagal grupes, vadovaujantis Tarptautinės standartizacijos organizacijos ISO modeliu, atsižvelgiant į puslapių skaičių (Aprašo 1 priedas).

10. Lietuvos standartų autorinis atlyginimas apskaičiuojamas pagal šią formulę (gautas skaičius suapvalinamas iki sveikosios skaičiaus dalies):

$$A_L = K_G / V_B \times 0,4 \times I$$

čia:

A_L – autorinis atlyginimas už platinamą Lietuvos standartą;

K_G – standarto, priklausančio grupei pagal aprašo 1 priedą, vertė (standartų grupės vertė nustatoma kasmet Šveicarijos frankais);

V_B – buhalterinis valiutų konvertavimo kursas (einamųjų metų sausio 1 d.);

0,4 – nustatytos standarto grupės vertės dalis (40 proc.).

I – Lietuvos kainų lygio indeksas (pagal naujausius *Eurostat* interneto svetainėje pateikiamus [duomenis](#)).

11. Tarptautinių standartų autorinis atlyginimas apskaičiuojamas pagal šią formulę (gautas skaičius suapvalinamas iki sveikosios skaičiaus dalies):

$$A_T = K_T / V_B \times 0,5$$

čia:

A_T – autorinis atlyginimas už platinamą Tarptautinį standartą;

K_T – Tarptautinio standarto kaina (ISO ir IEC nustatoma kasmet Šveicarijos frankais);
 V_B – buhalterinis valiutų konvertavimo kursas (einamųjų metų sausio 1 d.);
 0,5 – ISO arba IEC nustatytos standarto kainos dalis (50 proc.).

12. Užsienio valstybių standartų autorinis atlyginimas apskaičiuojamas pagal šią formulę (gautas skaičius suapvalinamas iki sveikosios skaičiaus dalies):

$$A_U = K_U \times \left(\frac{100 - K_D}{100} \right)$$

čia:

A_U – autorinis atlyginimas už platinamą Užsienio valstybės standartą;

K_U – Užsienio valstybės standarto kaina;

K_D – Užsienio valstybės standarto kainos dalis arba nuolaida procentais (jei yra numatyta dvišalėje sutartyje su užsienio valstybės nacionaline standartizacijos organizacija).

13. Standarto popieriniu formatu parengimo ir išsiuntimo Lietuvos Respublikos ribose kaštams padengti prie Standarto elektroninio formato (neribotos prieigos) autorinio atlyginimo sumos pridedama 40 (keturiasdešimt) procentų, kurie skaičiuojami nuo autorinio atlyginimo sumos, apskaičiuojamos pagal Aprašo 10–12 punktuose pateiktas formules. Jei Standarto apimtis didesnė kaip 100 (šimtas) puslapių, kas 100 puslapių pridedama po 4 Eur.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-92](#), 2022-12-21, paskelbta TAR 2022-12-21, i. k. 2022-26176

14. Standartų popieriniu formatu siuntimo Užsakovams už Lietuvos Respublikos ribų kaštams padengti, išsiuntimo kaina paskaičiuojama pagal faktines siuntimo išlaidas.

15. Standarto 24 valandų skaitymo kompiuteryje ar mobiliame įrenginyje autorinis atlyginimas yra 1 Eur už vieną Standartą.

16. Lietuvos standartų ir Tarptautinių standartų pataisų elektroninės versijos yra nemokamos.

17. Nuolaidos, taikomos elektroniniu formatu platinamiems Lietuvos standartams, pateikiamos šio Aprašo 2 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-92](#), 2022-12-21, paskelbta TAR 2022-12-21, i. k. 2022-26176

18. Paskelbti negaliojančiais Standartai Departamento elektroniniame standartų kataloge pažymėti pastaba „Negalioja“ ir nurodyta jo paskelbimo negaliojančiu data. Šių Standartų platinimo autorinis atlyginimas nustatomas vadovaujantis anksčiau šiame Apraše išdėstytomis nuostatomis.

V. AUTORINIO ATLYGINIMO UŽ ABONEMENTINĘ STANDARTŲ SKAITYMO PASLAUGĄ NUSTATYMO METODIKA

19. Abonementinės standartų skaitymo paslaugos teikimo sutartys sudaromos su juridiniais asmenimis ne trumpesniam, nei 6 mėnesių laikotarpiui.

20. Mėnesinis abonementinis autorinis atlyginimas abonementinėms standartų skaitymo paslaugos teikimo sutartims iki 25 naudotojų skaičiuojamas pagal šią formulę:

$$M_A = M_B + (A \times 10)$$

čia

M_A – mėnesinis abonementinis autorinis atlyginimas;

M_B – bazinis abonementinės paslaugos koeficientas (30 Eur);

A – naudotojų skaičius (pagal sutartį).

21. Mėnesinis abonementinis autorinis atlyginimas abonementinėms standartų skaitymo paslaugos teikimo sutartims daugiau nei 25 naudotojams yra fiksuotas – 300 Eur.

22. Sudarant Abonementines standartų skaitymo paslaugos teikimo sutartis su švietimo ir studijų įstaigomis iki 25 naudotojų, mėnesinis abonementinis autorinis atlyginimas skaičiuojamas netaikant bazinio abonementinės paslaugos koeficiento (M_B). Abonementinėms standartų skaitymo paslaugos teikimo sutartims su švietimo ir studijų įstaigomis daugiau nei 25 naudotojams nustatomas fiksuotas 200 Eur mėnesinis abonementinis autorinis atlyginimas.

23. Sudarant Abonementines standartų skaitymo paslaugos teikimo sutartis su viešosiomis bibliotekomis ar viešaisiais verslo informacijos centrais, nustatomas 10 Eur mėnesinis abonementinis autorinis atlyginimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-54](#), 2022-06-15, paskelbta TAR 2022-06-17, i. k. 2022-13086

VI. NAUDOJAMŲ STANDARTŲ TURINIO DALIES ATGAMINIMAS ŪKIO SUBJEKTŲ VIDAUS DOKUMENTUOSE

24. Teisę atgaminti iki 50 proc. Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio popierine arba skaitmenine forma ūkio subjektas įgyja įsigijęs standartą.

25. Atgamintą Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio dalį ūkio subjektams leidžiama panaudoti jų vidaus dokumentuose be teisės ją platinti kitais būdais ar priemonėmis.

26. Teisę atgaminti iki 10 proc. Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto (nacionalinio standarto ar nacionalinio standartizacijos leidinio – iki 50 proc.) turinio suteikiama be atskiro kreipimosi į Departamentą ir autorinis atlyginimas nėra taikomas.

27. Dėl leidimo atgaminti Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio dalį nuo 10 proc. iki 50 proc., ūkio subjektas turi kreiptis į Departamentą, pateikdamas užpildytą nustatytos formos prašymą (3 priedas). Sprendimas dėl leidimo atgaminti Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio dalį priimamas per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo Departamente dienos. Už leidimo suteikimą nustatomas autorinis atlyginimas (VIII skyrius).

28. Bendras atgamintų Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto puslapių skaičius negali viršyti 25 % vidaus dokumento, kuriame yra pateikiama atgaminta informacija, apimties.

29. Ūkio subjektas prie atgaminamo Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto teksto (pagal Aprašo 25 ir 26 punktus) turi nurodyti pastabą „Atgaminta iš [standarto žymuo] gavus Lietuvos standartizacijos departamento leidimą. Autorių teises saugo Lietuvos standartizacijos departamentas“.

VII. NAUDOJAMŲ STANDARTŲ TURINIO DALIES ATGAMINIMAS ŠVIETIMO IR STUDIJŲ ĮSTAIGŲ BEI DEPARTAMENTO ORGANIZUOJAMŲ SEMINARŲ MOKYMŲ MEDŽIAGOJE

30. Teisę atgaminti iki 50 proc. Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio popierine arba skaitmenine forma švietimo ir studijų įstaigos bei mokymų medžiagą Departamento organizuojamiems seminarams rengiantys lektoriai įgyja įsigiję standartą arba su Departamentu sudarę Abonementinę standartų skaitymo paslaugos teikimo sutartį.

31. Teisę atgaminti Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio dalį mokymų medžiagoje švietimo ir studijų įstaigoms bei Departamento organizuojamų seminarų lektoriams suteikiama be atskiro kreipimosi į Departamentą ir autorinis atlyginimas nėra taikomas.

32. Atgamintą Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio dalį švietimo ir studijų įstaigoms bei Departamento organizuojamų seminarų lektoriams leidžiama panaudoti mokymų medžiagoje be teisės ją platinti kaip dalijamąją medžiagą ar kitais būdais ir priemonėmis.

33. Švietimo ir studijų įstaigų bei Departamento organizuojamų seminarų lektorių parengtoje mokymų medžiagoje prie atgaminamo Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto teksto (pagal Aprašo 30 punktą) turi būti nurodyta pastaba „Atgaminta iš [standarto žymuo] gavus Lietuvos standartizacijos departamento leidimą. Autorių teises saugo Lietuvos standartizacijos departamentas.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [VE-54](#), 2022-06-15, paskelbta TAR 2022-06-17, i. k. 2022-13086

VIII. AUTORINIO ATLYGINIMO UŽ STANDARTO TURINIO DALIES ATGAMINIMĄ NUSTATYMO METODIKA

34. Autorinis atlyginimas už Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio dalies atgaminimą yra vienkartinis ir nustatomas atsižvelgiant į Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio atgaminimo santykinę apimtį (procentais) bei apskaičiuojamas pagal šią formulę (gautas skaičius suapvalinamas iki sveikosios skaičiaus dalies):

$$M = S \times K$$

čia:

S – autorinis atlyginimas už platinamą Lietuvos standartą ar Tarptautinį standartą (pagal standartų katalogą);

K – atgaminamos Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto santykinės apimties koeficientas:

10-20 proc. – 0,1,

21-30 proc. – 0,2,

31-40 proc. – 0,3,

41-50 proc. – 0,4.

35. Tais atvejais, kai Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto autorių teisių subjektai suteikia teisę Departamentui platinti nustatytus standartus be autorinio atlyginimo, Autorinis atlyginimas už Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio dalies atgaminimą nėra taikomas.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Tais atvejais, kai Standartų autorių teisių subjektai suteikia teisę Departamentui platinti nustatytus standartus be autorinio atlyginimo, gavus Užsakovo prašymą, jam, netaikant autorinio atlyginimo, pateikiamas Standartas elektroniniu formatu (pdf) su žyma „Nemokamas dokumentas“ ir Užsakovo rekvizitais arba suteikiama prieiga per elektroninę standartų parduotuvę.

37. Autorinis atlyginimas už Standartų platinimą, abonementinę standartų skaitymo paslaugą ir Lietuvos standarto ar Tarptautinio standarto turinio dalies panaudojimą perskaičiuojamas iki kiekvienų einamųjų metų sausio 5 d., pasikeitus Standartų autorių teisių subjekto nustatytam autorinio atlyginimo dydžiui arba vienai iš autorinio atlyginimo nustatymo dedamųjų rodiklių reikšmių.

Standartų ir standartizacijos leidinių
platinimo būdų ir kainų nustatymo
metodikos bei jų dalies atgaminimo
tvarkos aprašo 1 priedas

LIETUVOS STANDARTŲ GRUPĖS

Grupė	Puslapių skaičius *
A	1-6
B	7-12
C	13-18
D	19-26
E	27-35
F	36-50
G	51-80
H	81 ir daugiau

* Lietuvos standarto pagrindinės (norminės) dalies puslapių skaičius

Standartų ir standartizacijos leidinių
platinimo būdų ir kainų nustatymo
metodikos bei jų dalies atgaminimo
tvarkos aprašo 2 priedas

LIETUVOS STANDARTŲ AUTORINIAM ATLYGINIMUI TAIKOMOS NUOLAIIDOS

1. Technikos komitetų nariams	30 %
2. Mažoms ir vidutinėms įmonėms	20 %
3. Perkant tris ir daugiau to paties standarto ar kito leidinio egzempliorius (mažoms ir vidutinėms įmonėms ir technikos komitetų nariams ši nuolaida taikoma papildomai)	30 %
4. Standartų ir kitų leidinių projektams	70 %

Standartų ir standartizacijos leidinių
platinimo būdų ir kainų nustatymo
metodikos bei jų dalies atgaminimo
tvarkos aprašo 3 priedas

PRAŠYMAS DĖL LEIDIMO ATGAMINTI STANDARTO TURINIO DALĮ

Vardas, pavardė (arba juridinio asmens pavadinimas)	
Tel. numeris, el. pašto adresas	
Prašymo data	

Prašomų atgaminti standartų sąrašas:

Eil. Nr.	Standarto žymuo	Standarto atgaminimas	
		Apimtis (proc.)	Tikslas (vidaus tvarkos, instrukcijos, aprašai ir pan.)
1.			
2.			
3.			

Atsakingo asmens vardas, pavardė, parašas

Pakeitimai:

1.
Lietuvos standartizacijos departamentas, Įsakymas
Nr. [VE-54](#), 2022-06-15, paskelbta TAR 2022-06-17, i. k. 2022-13086
Dėl Standartų ir standartizacijos leidinių platinimo būdų ir kainų nustatymo metodikos bei jų dalies atgaminimo tvarkos
aprašo pakeitimo

2.
Lietuvos standartizacijos departamentas, Įsakymas
Nr. [VE-92](#), 2022-12-21, paskelbta TAR 2022-12-21, i. k. 2022-26176

Dėl Lietuvos standartizacijos departamento direktoriaus 2021 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. VE-90 „Dėl Standartų ir standartizacijos leidinių platinimo būdų ir kainų nustatymo metodikos bei jų dalies atgaminimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo